

# La Veu de Catalunya

5cent.

ANY 1<sup>er</sup>. NÚM. 28

BARCELONA: DIUMENGE 29 DE JANER DE 1899

EDICIÓ DEL MATÍ

DIARI CATALÀ D'AVISOS, NOTICIES Y ANUNCIS  
Redacció y Administració: Rambla de las Flors, 25.—Teléfono 152.  
PREUS DE SUSCRIPCIÓ  
BARCELONA: Edició del matí... 1 pta. al mes  
ESPANYA... 4 ptas. trimestre  
Fora d'ESPANYA... 9 ptas. trimestre  
Paquet de VINTICINCH NÚMEROS... 75 cèntims  
Anuncis, esquelas, remittes y reclams, a preus convencionals. Per l'edició del vespre s'admeten esquelas mortuòries fins a las sis de la tarde. Per l'edició del matí, fins a las dues de la matinata.

Anuncis del dia  
Septuagena.—Sant Francisco de Sales, bisbe y doctor, y Santa Radegundis, monja  
Sant de demà: Sant Hipòlit, prebete, y Santa Martina, verge y mártir.  
Quaranta horas: Comencen en la parroquia de Sant Agustí.—S'exposa a desquarta de vuyt del matí y se reserva a dos quartes de sis de la tarde.—Demà continuaran en la mateixa iglesia.  
Cort de Maria: Fa la visita a la Mare Deu de Maig; a Santa Agnè, a la de la Pietat, en lo Palau.—Demà a la Mare de Deu de la Saleta, a Sant Jaume, a de Queralt, en los Agonizants.  
La Missa d'avuy: Es de la Dominica de Septuagena.—La de demà es de Santa Martina, verge y mártir.

Observatori meteorològic de la Universitat.—D.<sup>re</sup> E. Lozano.—28 janer.  
Horas d'observació.—9 matí; 8 de la tarde.—Barómetro a 0 y al nivell del mar: 762.44  
Temperatura: Màxima: 6.4 sol; 10.6 ombra. Mínima: 2.2 refi.; 1.4 ombra.—Termómetro tipo: 6.4; 10.6.—Pluja en 24 horas: Mil·límetres: 7.20.—Aigua evaporada en 24 horas: 1.10.—Grans d'humitat: 80.4; 84.0.—Vents: Direcció: NNE; ONO. Velocitat per 1<sup>ra</sup> 0.6; 0.6.—Estat del cel: Nuvolós.—Núvols: Class: Camb. Cantitat: 0.5.—Observacions: Nen al Montseny.  
Sortida del Sol, 7 h. 20 m.—Festa, 5 h. 7 m.—Sortida de Lluna, 5 h. 5 m.—Festa, 7 h. 21 m.

+

LA SENYORA

## Donya Rosa Vall-Ilovera y Códol

Viuda en primeras bodas de don Narcís de Cors y de Manresa  
y en segonas de don Angel Ortiz Toral  
Ha mort havent rebut los Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica  
(A. C. S.)

Sa filla la senyoreta donya Concepció de Cors, germá, germanas, germans polítics, nevots, cosins y demás parents (resents y ausents), al participar a sos amichs y coneguts tan dolorosa perdua, pregan se recordin d'ella en sas oracions y tingan a be compareixe a la casa mortuoria, Ronda de Sant Pere, 45, primer, *avuy diumenge*, a las onze del matí, pera acompanyar lo cadavre a la iglesia parroquial de Sant Pere de las Puelles, y d'allí al Comen-tiri Nou.

No's convida particularment.

**J. MARSANS ROF.—Valors y cupóns**  
Rambla de Canaletas, 2  
S'admeten Cubes, emissió 1890 y Obligacions 8 per 100 Franca, emissió 1878, pera afegirlos a la corresponent fulla de cupóns.

**RECORTS Derrera carlinada** per Marian Vayreda  
DE LA ————— D'OLLOT —————  
Impressió personal sobre la darrera guerra carlina. Un volum, 10 rals, en totas las librerías de Barcelona. Se remeten per correu certificats, enviant 8 pessetas a l'Administració d'aquet diari.

**HERMÓS ESPECTACLE!!**  
Tots los quadros al oli y demás objectes d'art que per no haberse venut aquets dias encara siguin lo diumenge dia 21 al

**SALÓ DE VENDAS, PORTAFERRISSA, NÚMERO 8**  
SE DONARÁN al que més hi digui en las dugas subastas que's farán en lo esmentat diumenge, de 11 del matí a 2 de la tarde, y 6 a 9 del vespre. Aprofitin l'ocasió per-que'l local se tanca definitivament lo dia 31 de janer.

**ANTIGA "CASA ROMEU,"**  
DE DIBUJOS Y BRODATS  
S'ha mudat del carrer de la Canuda, cantonada a la Rambla dels Estudis, al mateix carrer de la Canuda, número 6.

**CONSTRUCCIONS SISTEMA "MONIER,"**  
DE CIMENT Y FERRO

**CLAUDI DURÁN** (Societat en comandita)  
**RONDA SANT ANTONI, 9**  
Teléfono en lo despatx, número 1855 y en los talleres, número 3933

Aquestas construccions que per sa duració, lleugeresa y impermeabilitat no tenen rival, se recomanen molt especialment al senyors propietaris, arquitectes y constructores, pera substituir ab ventada los diposits de zinc, plom ó ferro en sas diverses aplicacions, pera ls usos domèstics e industrials, emplantant ab éxit cada dia superior en la instal·lació dels anomenats POUS MOURAS, que fan innecessaris los diposits de materies fecals, en benefici de l'higiene y de l'economia.

Constitueix una especialitat de la casa, la construcció de safreixs transportables, banyeras, aiguers, serpentins, etc., molt econòmichs y forts.

**MOTORS DE GAS** usats, bons y baratos, se'n venen desde mitj cavall de forza, fins a 15 cavalls. La persona que'n necessiti algun pot dirigir-se a F. P.—CARRER DIPUTACIÓ, 218, 1.<sup>o</sup>

**REFORMA DE LLETRA** PER LO CALÍGRAFO  
—R. SERRA—  
Carrer del Call, 28, 3.<sup>er</sup>

**NOSALTRES**  
La Dinastia fa dos dias que'n pren per altri. Copia un retall de La Veu de CATALUNYA en que exposen nostras idees catalanistas, y a continuació hi oposa 'l parer del il·lustre jefe de la Unión Conservadora, lo Silvela.

«No creem que vaya tan allà el señor Silvela en su programa, pues según recientes declaraciones sólo considera conveniente una amplia descentralización administrativa; no la concesión de gobierno propio ó autonomía a cada re-

gión, como parece que cree indispensable La Veu de CATALUNYA.

«Mientras un poder extranjero, sea de un Rey, sea de una oligarquía, negando a los catalanes derechos políticos ó dándoselos inútiles prive a Cataluña de organizar y gobernar las instituciones políticas y sociales exclusivamente nuestras con libertad plena, será una ficción y una mentira el gobierno del pueblo catalán».

Nosotros insistimos en que esa autonomía regional tan amplia ó más que la que se concedió a la isla de Cuba, no entra en los propósitos del señor Silvela, ni en el programa

de la Unión Conservadora, a juzgar por las declaraciones de nuestro ilustre jefe.

Si La Dinastia s'ha cregut demostrar alguna cosa, oposant a nostras paraulas las paraulas d'en Silvela y 'l programa de la Unión Conservadora, s'entreuix una lamentable equivocació.

Nosaltres no hi som, ni ab en Silvela, ni ab en Polavieja, ni ab la Unión Conservadora. No hi som ni ab ells, ni prop d'ells. Som devant d'ells, enfront d'ells, com un exèrcit devant del altre.

Ab la Unión Conservadora y ab tota la política espanyola hi estem en oberta y palmaria contradicció, en oposició completa. Nostras idees y las sevas se contradixen pels accidents, per lo essencial, per las tendencias y pels orígens.

Els son la darrera generació d'una época històrica que's mor ab son art, ab sa literatura, ab sa filosofia y ab sa política; nosaltres som la generació primerenca d'una altre época històrica ab un art y una literatura de sentiments diversos al art y a la literatura que agonitzan; ab una filosofia de pensament distint que la que s'en va y ab una política que desfará lo fet per la política que s'acaba.

La oposició es encara més fonda. Ella son la política lo pensament, lo sentiment, l'art y la ciencia d'una rassa; nosaltres som la política, l'art y la ciencia d'una rassa oposada.

Y 'l oli y l'aygua no s'uneixen, ni's barregen, ni's confonen.

La época de las idees catalanas ab lo evangelista a Madrid, casi es pasada, y nosaltres no hi pertencíem a'n aquella época ja revellida.

Los que hi pertencíem son aquí nostres enemichs, y'ns combaten. Los que hi pertencíem son los inconscientes que no crehen en sí mateixos, en sa propia rassa, en sa propia ànima; son los que no crehen en la personalidad de sa propia patria, los extrangers en sa terra d'ols que suspiran per serho. Nosaltres no volém estrafer a ningú, ni parodiari a ningú, ni volém ser més que lo que som, ni aspirém a altra cosa que a obtenir un estat social y polítich, una civilisació conforme a nostra naturalesa.

Y pera lograr aixó, cal conservar molt de lo que's polítich de Madrid volen destruir, y destruir molt de lo que la política espanyola vol conservar.

Son nostras vias oposadas, nostres camins diversos.

¿Vol saberho més clar La Dinastia?

Nosaltres tenim una aspiració que es una doctrina social, ab sos principis y conseqüencias, oposada a la doctrina de la política espanyola que mor. A una política, nosaltres n'hi oposém una altra, sencera, entera com un organisme.

Com en tota época de transició, las idees que's moren se disfressan ab las que naixen, y'ls partits espanyols que se moren van adoptant las idees novas, que s'enduen amunt, amunt, com l'eura verda sobre las runas que cauben.

Y nosaltres, ben clar ho dihem are y ho hem dit sempre, creyém en la virtualitat de nostra doctrina; hi creyém formant una unitat, un sistema, y creyém en la virtualitat de cada un de sos principis que, com digué don Joan Permanyer en la Segona Asamblea general de delegats de la Unión Catalanista, «son principis que cada un d'ells de per sí s'imposa, principis que fins si individualment y separadament se adoptavan comunicarian regeneradora sava a nostra societat decadente, enseny que serian media pera portar cap a la reconstitució de nostra terra».

Nosaltres no som un partit ab què que defineix y excomunica; nosaltres no som una colla ab un programa seu, ben seu, tancat y exclusiu. Som un poble que cerca reconstituirse, som una nacionalitat que aspira a veures reconeguda.

Nosaltres no som una patuleya, que mira a las ollas d'Egipte arrapada a la fons d'un programa; som los que estimem una patria y mirem ab bons ulls a qui de bon grat ó de mal grat ajuda a reconstituirla.

Lo Silvela ni ningú es pera nosaltres res; ni què, ni capitá, ni definidor.

La «Unión Conservadora» no es pera nosaltres res, ni's importan sas doctrinas, ni sas definicions.

Pero hi ha que sovint las grans desgracias allisonan; hi ha que's fets ab sa lògica aclaparadora fan torsar lo camí als homes y als partits, y seguir tendencias, y adoptar de bon ó de mal grat principis oposats a sa bandera y conformes ab la nostra; hi ha catalans dels que no crehen en nosaltres, dels que no tenen l'esperit disposat pera enamorarse de las idees novas y segueixen als partits espanyols, que en sa senyera hi han posat part de las armas de la nostra.

Aquestos, nosaltres no'ls considerém enemichs, sino com a aliats en la empresa de refer a Catalunya.

Aquestos, si'ns ajudan a refer la patria, tornantli part de lo que se li deu, ben vinguts siguin.

Los que tractan de destruir aquesta patria'n tindran per enemichs y ab nosaltres a tothom que estima la nostra terra; si algú cerca ensorrarlos es possible que junt ab nosaltres vegi caure altres cosas y rompes quelcom més que las formas de govern, transitorias y las idees de partit que's mudan, y las cosas que cambian ab las generacions.

JOSEPH PUIG Y CADAFALCH.

**DE VUYT EN VUYT**  
Crònica barcelonina

Verdaderament, los que diuen que Barcelona es un petit París, tenen rahó al calificar nostra ciutat ab aquets dos mots: París, y sobre tot, petit.

En lo moment de civilisació, ó sino de civilisació d'avens (que no es lo mateix, perquè no tots los avensos son en lo sentit de perfecció) que rebull a París, hi ha aquí com una connexió que hi retransmet.

Ve a ésser com un mirall posat a certa distancia (y un bon xich entelat, si m'ho permeten) que reproduix més ó menos vagament los gestos d'aquella Babel, que no per ésser la més gran es allà hont s'entenen menos per anar pujant fins als núvols.

Aquí hem tingut com a París, en bo y en dolent, exposicions artísticas (en petit, he dit més amunt). Exposició Universal, sessons de moments literaris, moments potser retrassats en los esforços d'industrias mecánicas, en fi, un xich de tot; fins per assemblárnoshi en los moments socials y anti-socials, hem tingut atentats y revisió de processos... en porta. Per últim, are tenim la huelga dels cotxers.

Y, prescindint de l'aculliment de las autoridades y entidades, que en aixó no entro ni surto, no's pot negar que's cotxers han tingut una certa chance ó «cópia» (permétinme la frase, caballers, que parlo ab los dels cotxers) perquè la necessitat qu'ells constitueixen s'ha evidenciat repetidament ab motiu del Sant del Rey, del estreno de «La Walkyria» y de la nevadeta d'aquest últim divendres.

Si aixó ha de contribuir a que's resolga aviat lo conflicte y s'esborrin las diferencias, ben vingut siga, y que torni cada cosa al seu lloch, cada cotxer a casa seva y Dios en la de todos... com es de desitjar.

He anomenat «La Walkyria» y aixó'm fa recordar que aquesta setmana algú que no'n tinga idea justa, y cregui que Barcelona es sola una població mercantil, s'haurá hagut de retractar, puig en pocs dias hem tingut diferentes ocasions d'apreciar las mostres de nostre treball intel·lectual.

Jo no puch fer sino apuntarlas, y aixó encara al engròs.

Després de publicarse la setmana pasada, lo primer volum de poesias d'en Francesch Mathen, que tothom ha alabat com se mereix; en la present, hem tingut (los gourmets del gremi) la del·lectació de llegir La Bogeria d'en Narcís Oller. Y ab quin seny es feta la tal Bogeria!

Tractant de gent com l'Oller (aixó es un dir; no significa que hi hagi cap classe d'home de gent que siga Oller, perquè no'n coneix més que un); los qu'es-tém fora del rotlló qu'ells fan, no's podem ferarhi, puig com ha dit algú, respecte d'obras mestras, apenas tenim ulls pera admirarlas y mans per aplaudirlas.

Com tampoch faré sino esmentar l'estreno de l'obra magna de Wagner, la XVI Exposició extraordinaria al Saló Parés, la exhibició dels originals pera'ls cartells anunciadors del xampany Codorniu y per última la inaugural del Centre Excursionista.

Tots aquests fets, (que'm plau moltíssim consignar) sobre que no es lo meu comé deturarhi, y si ho fes potser m'hi encantaria, no haurá faltat ni faltará qui los comentí ab casi tota la exquisidesa que's mereixen, donchs los gourmets abundan més de lo que sembla.

Per lo que a mi toca, tot girant de full haig de recordar que forse altre contràr com millor plectro... sino que no será forse (tal vegada), sino per forza que de tot y per tots n'hi hauria quan sigui la hora, perquè en justicia s'ho mereixen.

Pels que no la reben al comensar, barrejada ab pluja, a la una de la matinala (perquè a aquestos los devia produir lo contrari), quina agradable sorpresa la nevada del divendres al matí! La Catedral, lo Parc, lo Tibidabo, carrers, teuladas, tot blanc de neu, es a Barcelona un efecte sempre nou perquè se veu de tart en tart, a causa del clima, sens dubte dels més benévols de tot Catalunya, per lo que toca al fret.

Per aixó alguna vegada he sentit compararlo al de Nissa... y no'm sembla mal: aixis tindrem lo Petit París, la Petita Nissa... y no's podrà negar que aquí es una gran capital, molt gran... perquè hi caben més cosas petites que dins de una altra.

Pero tot té avers y revers: tot porta la seva compensació en sentit oposat a la impressió primera. Després de la nevada, un dia emplatat, trist, los carrers moderns fangosos; los antichs, plens de bassala y rebent dels canalons una dolls com donats per amor de Deu.

Després del espectacle original de la població nevada, que té sempre quelcom de poètic y atractiu, en que sols siga per la novetat; la mateixa n'ha brutat, pluja seguida, impertinente y molesta...

Tot es aixis, absolutament tot... Fins los diaris, qualsevol que siga; aquest, per exemple, ¿Has llegit aquesta mal

girbada crònica y t'hi has aborrit, oh lector pacient? Dechs, bé, aixó es l'avers; jo faig punt; t'hi segueixes llegint un'altra cosa, y no essent aixó del teu gust, lo altre t'agradará més, ja veurás. A la prova.

Perque en aquest mon, tot, tot, té la seva compensació.

JOAN DEL HERMI.

## Notas políticas

**Justicia histórica!**

Nos creyam que's desastres haurian distret per llarch temps als nostres polítics de la seva ximplera. Una d'ellas era'l monument d'en Cánovas, y vege-rem ahir que insistíen en sa construcció. Nosaltres los hi proposém la següent inscripció. Póssimhi:

Antoni Cánovas del Castillo, Vinenta encarnació de sa rassa, Nasqué pobre, no fou més que polítich, Y visqué com un potentat.

Li entregaren sense contrast la Nació; Ex viuit anys de pau no sapigué organitzarla, Posantla a mercé de polítics y vivedors.

Falséjé instituciones, lleys y libertats; Inestiló i imposó al país lo Caciquismo. Ab cega superbia esclavizó pobles de son govern

Y desafiá als més poderosos extrangers. Envió a la mort a climas empestats generaciones de criaturas, Sense oríen ni govern, mal menjadas, sense vestits.

Concitant sobre la patria odios de propis y ambicions d'extranyos. La precipitó en espantosa ruina. Destruí la fonsa dels bandos republicans, Permetent la lliure propagació de la Anarquía.

Los crims que'n resultaren aterrorisaren lo mon, Y ell mateix ne fou sangrenta víctima. La Historia no'l perdonará, La Patria pera perpetu escarni Li dedica aquest monument

Que Den, en sa inmensa misericordia, lo perdoni en l'altre vida! Aixis sia!

**Parla'l cacich**

Se coneix que La Dinastia y'l senyor Planas havian pensat primer en las virtuts del silenci, pera que no fos tan sensible y coneguda la ensorrada del caciquisme en la sessió celebrada lo dimars per la Económica d'Amichs del País; però després d'haverne donat compte ab tots los detalls necessaris pera comprendre la significació d'aquella sessió la premsa tota de Barcelona, degueren veure la ridícula inutilitat del silenci del diari del grupo ofés; y's decidiren a parlarne.

Y aixis ho feu ahir La Dinastia, donant comte molt breument de la elecció del nostre amich Hilefons Sunyol, per suposat sense dir quants vots obtingué; y extractant a sa manera l'acort referent al senyor Romero, també, per suposat, sense preocuparse gayre de deixar a'n aquest en bon lloch, segurament per haverli cozes de major achino.

Aquestas eran las que'l diari del senyor Planas, que'l diluns deya que «por prevención expresa de este nuestro respetable amigo don Manuel Planas y Casals, nos abstendemos siempre de contestar artículos ni sueltos de periódicos que le aludan», tractava de contestar en los següents casi infantils termes:

«Nos ha causado extrañeza que, aparte de ciertas inconveniencias, que no vale la pena de tomar en cuenta, se suponga por alguno de los periódicos de la localidad que los elementos que antes habían combatido dicha candidatura... aludiéndose a nuestros accionarios, y especialmente a nuestro respetable amigo don Manuel Planas y Casals, habían quedado derrotados en la sesión de ayer».

«Nos ha causado extrañeza que, aparte de ciertas inconveniencias, que no vale la pena de tomar en cuenta, se suponga por alguno de los periódicos de la localidad que los elementos que antes habían combatido dicha candidatura... aludiéndose a nuestros accionarios, y especialmente a nuestro respetable amigo don Manuel Planas y Casals, habían quedado derrotados en la sesión de ayer».

«Nos ha causado extrañeza que, aparte de ciertas inconveniencias, que no vale la pena de tomar en cuenta, se suponga por alguno de los periódicos de la localidad que los elementos que antes habían combatido dicha candidatura... aludiéndose a nuestros accionarios, y especialmente a nuestro respetable amigo don Manuel Planas y Casals, habían quedado derrotados en la sesión de ayer».

«Nos ha causado extrañeza que, aparte de ciertas inconveniencias, que no vale la pena de tomar en cuenta, se suponga por alguno de los periódicos de la localidad que los elementos que antes habían combatido dicha candidatura... aludiéndose a nuestros accionarios, y especialmente a nuestro respetable amigo don Manuel Planas y Casals, habían quedado derrotados en la sesión de ayer».

«Nos ha causado extrañeza que, aparte de ciertas inconveniencias, que no vale la pena de tomar en cuenta, se suponga por alguno de los periódicos de la localidad que los elementos que antes habían combatido dicha candidatura... aludiéndose a nuestros accionarios, y especialmente a nuestro respetable amigo don Manuel Planas y Casals, habían quedado derrotados en la sesión de ayer».

«Nos ha causado extrañeza que, aparte de ciertas inconveniencias, que no vale la pena de tomar en cuenta, se suponga por alguno de los periódicos de la localidad que los elementos que antes habían combatido dicha candidatura... aludiéndose a nuestros accionarios, y especialmente a nuestro respetable amigo don Manuel Planas y Casals, habían quedado derrotados en la sesión de ayer».

«Nos ha causado extrañeza que, aparte de ciertas inconveniencias, que no vale la pena de tomar en cuenta, se suponga por alguno de los periódicos de la localidad que los elementos que antes habían combatido dicha candidatura... aludiéndose a nuestros accionarios, y especialmente a nuestro respetable amigo don Manuel Planas y Casals, habían quedado derrotados en la sesión de ayer».

«Nos ha causado extrañeza que, aparte de ciertas inconveniencias, que no vale la pena de tomar en cuenta, se suponga por alguno de los periódicos de la localidad que los elementos que antes habían combatido dicha candidatura... aludiéndose a nuestros accionarios, y especialmente a nuestro respetable amigo don Manuel Planas y Casals, habían quedado derrotados en la sesión de ayer».

«Nos ha causado extrañeza que, aparte de ciertas inconveniencias, que no vale la pena de tomar en cuenta, se suponga por alguno de los periódicos de la localidad que los elementos que antes habían combatido dicha candidatura... aludiéndose a nuestros accionarios, y especialmente a nuestro respetable amigo don Manuel Planas y Casals, habían quedado derrotados en la sesión de ayer».

«Nos ha causado extrañeza que, aparte de ciertas inconveniencias, que no vale la pena de tomar en cuenta, se suponga por alguno de los periódicos de la localidad que los elementos que antes habían combatido dicha candidatura... aludiéndose a nuestros accionarios, y especialmente a nuestro respetable amigo don Manuel Planas y Casals, habían quedado derrotados en la sesión de ayer».





